

Времето в “Клео от 5 до 7”, Аньес Варда (1962)



Един час и тридесет минути. Едновременно дълго и кратко. Едновременно твърде дълго, когато си в очакване на важен резултат, но и твърде кратко, когато имаш власт да промениш живота си завинаги. “Клео от 5 до 7” разказва историята на една успешна певица в началото на кариерата си, която очаква да разбере дали е болна от рак или не. Разтревожена от мисълта, че ще умре, младата жена ще се опита да измами времето, като се разхожда по улиците на Париж от 17:00 до 18:30 часа. Смелостта на “Клео от 5 до 7” е, че това е филм, заснет в реално време. Продължителността на филма е именно час 1 и 25 минути, което е точно времето между 17:05 и 18:30 часа. Далеч от идеята да създаде филм като монолитен блок, Аньес Варда играе с повествованието и постановката, за да предложи една мултиритмична кинематографична творба, която надхвърля самото време.

Представата за реалността

Силата на филма е, че всички елементи се съчетават в едно усещане за реалност, сякаш историята наистина се е случила. Сайтът *Transmettre le cinéma* артикулира тази представа за реалността по следния начин: “В тази история за парижко скитосване, рамкирана от крайния срок на медицинския резултат и съсредоточена върху двата часа (времетраенето на филма, съвпадащо с времетраенето на историята) кинематографичната разходка е преди всичко начин да се слееш с перспективата на персонажа, да оставиш душевното ѝ състояние да резонира в подчинения на този механизъм разказ. Тук филмът съчетава времето и пространството на скитането – от една страна естественият декор, а от друга страна реалистичното време, са подчинени на желанието да се придържаме възможно

най-близо към личните преживявания на героинята.” На първо място, залогът на филма изглежда, макар и трагичен, доста банален. Може лесно да си представим някой, който също преживява тревожното очакване на резултати от медицински преглед. От друга страна, този Париж, в който виждаме Клео да се променя, е представен кажи-речи като едно документално свидетелство за града от 1962 година. Освен това, усещането за реалност във филма се засилва от значителното присъствие на часовници в изображенията. Циферблатите на будилниците и часовниците подсилват филма, чиято продължителност съвпада точно с 90-те минути, изживени от певицата. И накрая, улиците, които Клео преминава – пеша, с такси, с кола и с автобус – съществуват в реалния живот, така че нейният маршрут може да бъде възпроизведен от всеки, който има желание да опита.

Игра с времето

Времето изглежда дълго за Клео, която с нетърпение очаква момента да се обади на лекаря си. Аньес Варда оставя камерата да снима без прекъсване, което позволява на кадрите да се проточват, да създават впечатление за време без край. Множеството непрекъснати планове във филма следват персонажите, задържат се върху лицата и по този начин оставят времето да се разгърне на екрана. Освен това във филма присъстват много проследяващи кадри. Те следват персонажите в тяхното блуждаене. В един момент от филма Клео се скрива зад пазарска сергия за няколко секунди. Имайки предвид, че този пасаж е част от сцената, зрителят се подготвя да види отново Клео, почти като някой, който я наблюдава от прозореца. Тези моменти на чакане, на безкрайна мудност, се редуват с моменти на интензивна тревожност, онагледяващи усещането за ускоряване на ритъма на филма. В 46-та минута темпото на филма се променя драстично и става бързо, докато Клео обмисля тревожно предстоящите резултати. Монтажът е по-интензивен, докато кадрите стават по-кратки и се сменят по-бързо. Това чувство на внезапен натиск се подчертава от звука на часовник, илюстриращ колко малко време остава на Клео до фаталния час. И накрая, за да се придържа възможно най-близо до реалното време на повествованието, Аньес Варда използва “монтажни скокове”, за да съкрати определени кадри. Те са визуализирани посредством разрези в картината, сякаш самите изображения са били премахнати.

Повествователни изрезки

Макар и част от движението на Френската нова вълна, киното на Аньес Варда заема специално място. За своя филм “Клео от 5 до 7” авторката казва следното: “Разликата между мен и режисьорите на Новата вълна е, че винаги съм се интересувала повече от структурата на филма, отколкото от неговата история. При Клео ставаше дума за поемане на предизвикателството на един разказ, ограничен от времето и географията.” В унисон с “колажните” творби, любима кинематографична форма на тази режисьорка, разказът на филма може да се представи по най-различни начини, като своеобразен пъзел. Конструкцията на историята не отговаря на никаква предварително установена логика. В допълнение към кинематографичния ритъм, с който се заиграва Аньес Варда, филмът първоначално се предлага като история, поделена между две гледни точки: през първите четиридесет и пет минути Клео бива гледана, а през следващите четиридесет и пет минути гледа Клео. Времето също е изписано на екрана. Ритъмът на филма намира своята отправна точка

благодарение на множеството съкращения в резултат от подзаглавията. Те от своя страна позволяват да се локализира по-точно времето на филма, тоест кое кога се случва. Движим се напред с времето, в този филм от час и половина, стъпка по стъпка, глава по глава. Малката бурлескова късометражка по средата на филма ни позволява да направим кратка пауза в разказа, един вид интерлюдия към историята. И накрая, разбивката на историята може също да бъде направена без да се прибегва до подзаглавията, изписани на екрана, а на базата на различните локации и различни персонажи, които Клео среща: Клео при гадателката, Клео на улицата, Клео в дома си, Клео и Антоан и прочие. Така този многолик разказ позволява на всеки да си присвои темпото на историята според личните си преживявания.



Времето в “Клео от 5 до 7” е илюстрирано по най-различни начини. На първо място посредством темата на филма, с усещането за реалност, породено от отъждествяването между филмовото време и времето на историята, присъствието на вездесъщите часовници, които препредават на живо времето и реалистичния маршрут на Клео. Множеството кинематографски лудории също позволяват да се подсилят различните ритми във филма. И накрая, подзаглавията, присъстващи на екрана, разделят филма на множество малки действия, като пиеса. Този водещ филм на Новата вълна показва как режисьорите на това движение се стремят към създаването на един нов език на френското кино.